

100 dies de Govern de CiU.

5 d'abril de 2011.

1. Introducció.

L'objectiu de la reunió d'avui és fer un balanç col·lectiu, del conjunt de la Coalició, d'aquests cent primers dies i de les alternatives que hem de desenvolupar. I per això a més del Grup Parlamentari, hem convidat a participar a les direccions d'ICV i d'EUiA i a persones que han format part del Govern d'esquerres.

Cent dies normalment és un termini curt per fer-se una idea exacta de quina és la política i la manera de fer política d'un nou Govern.

Però de la mateixa manera puc afirmar que mai un Govern en tan poc temps havia ensenyat tant la quin és el seu tarannà i quina serà la seva política al llarg de la legislatura.

Els primers cent dies han estat alligonadors. Mai hagués pensat que en tan poc temps el Govern dels millors quedés en entredit. Mai hagués pensat que en només 100 dies es podia expressar tant poca sensibilitat social.

En tot cas, voldria estructurar aquest balanç en quatre apartats:

Un primer balanç dels cent dies de Govern de CiU.

El paper d'ICV-EUiA com a força d'oposició.

La necessitat de construir alternatives

I unes conclusions finals.

2. Balanç de 100 dies de Govern de CiU.

2.1. La manera de fer política: un mirall esquerdat.

Al Govern dels millors li ha calgut tres mesos perquè la imatge que va prometre Mas quedés esquerpada.

Mirall trencat del Govern dels millors per la improvisació

Contradiccions l'ímpost de successions.

Un govern que un comú anticicló ha acabat per ridiculitzar i fer escarni de les seves mentides construïdes durant una pila d'anys.

És el Govern que més incertesa i menys confiança genera sobre les seves pròpies finances. (declaracions sobre dificultat per pagar les nòmines.

Estructura peculiar d'un Vicepresident a l'ombra: Duran...

Un Govern, que ha vist com el desautoritzava un simple jutge amb la imputació del tresorer de CiU, després que ells canviessin el criteri del criteri Gabinet jurídic sobre l'afer del Palau. I encara ara estem esperant, ja no les disculpes, sino les explicacions del vergonyós canvi de criteri.

Mirall trencat del Govern dels millors per la manca de lideratge

En només 100 dies només hem escoltat un mot, el de l'ajust, però encara és hora que ens expliquin que volen fer, més enllà de les grans declaracions.

Tret d'algunes afirmacions genèriques com: cal aprimar l'administració, reduir la burocràcia... quin és el seu pla de govern? Quin el seu full de ruta? Han passat cent dies i encara no ho sabem.

Sabem d'un pacte fiscal, que no es concreta com. Però i la resta?

Curiosament, un Govern que reivindica davant Madrid, ha estat un Govern que ha callat sobre els grans temes, fent més de govern regional que de President d'un país.

On ha estat el posicionament sobre grans temes de debat a Europa i, fins i tot, al món. Hem sentit dir res al President sobre el Pacte per l'Euro?. Què és un dels acords més transcendents que s'han pres i que afectarà les finances de la Generalitat.

O sobre la crisi nuclear? Si el Govern ha donat la seva opinió (pro-nuclear), és perquè l'oposició, i especialment ICV-EUiA li hem preguntat. Però ha optat per un paper prudent.

Només fem de país quan parlem amb Espanya, la resta del temps, en els grans debats hem tingut un govern amb perfil regional.

A aquests trets, el d'un govern que improvisa i que no lidera, se li suma un altre.

El d'un Govern d'estirabots conservadors, gens moderats ni centrals.

El que passa amb l'educació es ben paradigmàtic, les mesures que proposa la consellera Rigau de moment han estat, a més de les retallades: posar uniformes a l'alumnat, recuperar les tarimes, repartir la setmana blanca al llarg de l'any... Menys recursos i mesures antigues i anacròniques. Així l'escola no guanya en prestigi ni autoritat. Així no és millora l'èxit escolar.

Fins i tot diria que hi ha vegades que destil·la, especialment amb ICV-EUiA **alguns tics "revengistes"**. És evident que durant aquests mesos el Govern de CiU s'ha dedicat, amb especial èmfasi, a desmantellar polítiques que ICV-EUiA havia impulsat: limitació a 80km/h, codi ètic de la policia, programa contra la violència masclista, pacte nacional i llei pel dret a l'habitatge, i plana una gran incertesa sobre el futur del Memorial Democràtic. No ens preocupa que CiU vulgui desmantellar el que havíem fet perquè sigui el llegat d'ICV-EUiA, sinó perquè són polítiques que afecten a

la salut de les persones, al bon funcionament de la policia, al dret a l'habitatge, a les dones víctimes de la violència masclista...

2.1 Les polítiques de l'Estat del benestar a l'estat assistencial: gir cap a la dreta.

La característica principal d'aquests 100 dies de Govern de CiU és que mai com ara s'havien produït tants atacs a l'Estat de benestar en tant poc temps. És difícil trobar un exemple tant clar de polítiques que suposin un atac d'aquesta magnitud a l'Estat de benestar, potser l'altre exemple és el Govern de Cameron al Regne Unit (que A. Mas ha posat més d'una vegada com exemple).

Durant cent dies hem vist un autèntic allau d'anuncis de retallades, generalitzades, indiscriminades i amb criteris ni social, ni productius sinó estrictament comptables. Unes retallades de perdigonada..... com va qualificar el mateix Fernández Teixidó, que afecten la sanitat, l'educació, els serveis socials, la cultura, les infraestructures, la justícia, els mossos d'esquadra... afectant a serveis públics fonamentals.

Els arguments són prou conegut: ho fan perquè no poden fer una altra cosa. I es refugien en les finances de la Generalitat i en que a Madrid no compleixen amb els compromisos adquirits i que patim el dèficit fiscal.

Però en canvi hi ha coses que no diuen

Coses que no fan

Un govern carregat de dogmes, però lliberals

I al final, el metge que és el Govern, com que fa una mala diagnosi, en comptes d'intentar curar el malalt optar per tallar les extremitats, és a dir, l'Estat del benestar, l'educació, la sanitat, les polítiques que ens poden permetre sortir de la crisi.

Què és el que no diuen?

Que PSOE i CiU van protagonitzar, en època de vaques grasses, no només un model hipotecari que no van voler regular, evitant el sobreendeutament. No expliquen que tots dos van decidir baixar els impostos a les rendes més altes, deixant-se de recaptar més de 40.000 milions d'euros.

Podem parlar que hem de repartir millor el pastís fiscal, però CiU i PSOE van fer que el nostre pastís fiscal fos molt més petit. Només superat en petitesa (en poc esforç fiscal) per Lituània i Eslovàquia.

Que és el que no han fet?

Discutir les proporcions de l'ajust. Fer arribar a l'1'3% de dèficit pressupostari en un any a les CCAA, quan aquestes assumeixen el gruix de les polítiques socials, és irracional i antisocial. Una irracionalitat, es veritat, acordada en part per la Unió Europea, compartida per l'establishment europeu. Artur Mas hauria de reclamar també un pacte per millorar la situació financera de les CCAA: o bé disminuir en relació a l'Estat la dimensió de l'ajust o bé flexibilitzar els terminis. Però va acceptar acríticament fer que l'ajust passés en un sol any del 3'7% al 1'3%. Així donava la imatge del bon governant, però amb la conseqüència d'escanyar l'economia i de fer saltar per aires els drets socials.

Quin és el seu dogma?

Fins i tot, podria haver plantejat, tot i assumir el marc d'ajustament, una política d'ingressos, preservant així determinades inversions productives i socials.

Modestament, des d'ICV-EUiA vam presentar una proposta al Parlament perquè no s'eliminés l'impost de successions i s'aprovés una moratòria per retardar l'aplicació de la reforma de l'impost aprovada la passada legislatura, d'aquesta manera s'aconseguirien uns ingressos de centenars de milions d'euros. A més de d'altres mesures com la introducció de la fiscalitat ambiental i la lluita contra el frau fiscal, que a Catalunya suposa.

Però no només no van escoltar, Sinó que en un context de fortes retallades, han trobat els diners per eliminar l'ímpost de successions, amb un criteri que va contra l'economia (centenars de milions en les butxaques de grans herències no ens preparen pel futur com aquests diners invertits en educació) i en contra de qualsevol criteri d'equitat.

Diuen que ho fan perquè compleix el programa. És curiós quan l'esquerra compleix el seu programa en contra de la realitat se la titlla d'inflexible. En canvi, quan ells apliquen el programa en contra de l'economia i l'equitat, s'autoproclamen coherents.

Al final, aquesta combinació entre el que no diuen –que van baixar els impostos a l'economia més especulativa-; el que no fan – demanar un ajust més espaiat- i l'aplicació del seu dogma –es pot retallar en drets socials però mai demanar més ni a qui me té, ni a qui més contamina, ni a qui més especula-; porten al Govern d'en Mas a un únic camí: al de les tisorades sense fi, en una veritable cursa entre consellers per veure qui retallava més, qui era el primer de la classe, el d'una austeritat mal entesa.

Una austeritat mal entesa que comporta l'escanyament social i econòmic del país.

L'austeritat ben practicada podria haver estat l'oportunitat de reduir despeses supèrflues, fossin les protocol·làries, les innecessàries, o els excessos en despesa de farmàcia. L'austeritat podria ser justa, quan els costos de la crisi és distribueixen entre els diferents sectors socials.

Però han decidit que no sigui així, per són les classes populars i mitges, els usuaris dels serveis públics els que carreguin amb exclusiva amb aquestes retallades.

Podríem haver optat per un ajustament racional, reduint l'endeutament sense deprimir encara més l'economia. Però han optat per un ajustament irracional, quan provoquen la caiguda de la demanda interna i l'increment de l'atur, com és el cas de Catalunya i d'Espanya.

Un informe del Banc d'Espanya publicat fa uns dies preveu més atur per 2011. I el que es determinant en l'increment de l'atur és les retallades en les administracions públiques.

La política d'austeritat indiscriminada comporta una progressiva degradació de les expectatives econòmiques. Perquè una economia generi confiança tant important és l'endeutament com la capacitat econòmica de fer front als pagaments. Si hi ha endeutament però hi ha dinàmica econòmica, hi ha futur i hi ha possibilitat de fer front a l'endeutament. El problema de Catalunya i d'Espanya és que hi ha poc dinamisme econòmic i amb les polítiques que estan fent estan deprimint més l'economia.

Una austeritat mal entesa que suposa deixar el país en mans d'una lògica, la privada, per davant de defensa del que és públic.

Al final, polítiques com les que s'estan fent obeeixen a un disseny: que és el sector privat el que proveeix el serveis públics.

I de la promesa electoral que no tocarien ni mestres, ni metges ni mossos res de res: menys metges, menys mestres i menys mossos. Aquesta sembla que és una promesa electoral que no els preocupa tant incomplir.

Les retallades, que afecten els centres sanitaris i en els centres educatius, no són un pur ajustament comptable, sinó que per la seva profunditat suposen un canvi de model. El risc és que anem cap a un model d'Estat assistencial, dualitzat que aboca les classes mitges a adquirir els serveis sanitaris i socials en el mercat privat, finançat amb rebaixes fiscals. I deixa un estat assistencial de qualitat inferior per als que no s'ho puguin pagar.

Per exemple, les retallades en salut poden abocar a una part dels usuaris que es veuen perjudicats per les llistes d'espera a les mútues privades, els que s'ho puguin permetre. Els que no s'ho puguin permetre saturaran les emergències. I el mateix pot passar amb les escoles, la combinació de retallades més nous concerts als

centres privats té com a conseqüència incrementar el nombre de matriculacions en l'escola privada concertada.

Així, a poc a poc, van fent guanyant la preponderància privada davant del que és públic, introduint el concepte del guany, del benefici, en la garantia de la prestació d'un dret, el de l'educació o el de la salut. I en tot plegat, no expliquen a més, que en aquests casos, els costos pel conjunt de la societat són més cars. O no és cert veritat que el nostre model de salut és infinitament més barat que el nord-americà tot i garantir un dret de forma universal.

La millor demostració que tot plegat obeeix a un disseny, i en aquest cas, la falta de recursos és l'excusa perfecte, són les polítiques d'habitatge. Han proposat que ha passat relativament desapercebuda. El Govern ha anunciat la seva voluntat d'abolir el registre únic de sol·licitants d'HPO (Habitatge de Protecció Oficial), de donar la facultat d'adjudicar els HPO als promotors, de suprimir els sortejos i de que els HPO puguin passar a preus de mercat lliure a partir de 30 anys. Després d'haver sucumbit a aquesta crisi per la cultura del guany, ens volen treure de la crisi reintroduint aquesta lògica a l'habitatge i imposant-la en terrenys com els de l'educació i la salut.

En el debat d'investidura ja vaig dir que aquest era més un Govern del desfer que del fer. Hem referia bàsicament a l'obra de l'anterior Govern. Em vaig quedar curt, el Govern de CiU està desmuntant elements fonamentals de l'Estat de benestar, construït fins i tot per Governos de CiU.

També reconec que em vaig quedar curt en dir que aquest era un govern amb poca sensibilitat social. És més que això, és un govern amb un clar biaix neoliberal de Catalunya. I neoliberal no és una paraula retòrica que anem repetint. No, **ho diem perquè CiU està impulsant una transició de l'Estat de benestar a l'Estat de beneficència.**

Per tant, aquest no és un Govern de Catalunya, sense adjectius. És un Govern amb un clar biaix ideològic, suposa

un gir cal a la dreta, malgrat que CiU va rebre vots del centre i de l'esquerra.

Avui podem dir, que amb els vots de molts el Govern fa polítiques pels interessos de molt pocs, i que el més preocupant es que és ara que hem d'aixecar murs de contenció, de resposta i de defensa de l'estat del benestar, perquè tornar enrere ens serà encara molt més difícil.

3. ICV-EUiA, una oposició clara i coherent.

El nostre particular balanç en aquests primers cent dies és que som l'oposició més clara i coherent al Govern de CiU. No participarem en la cursa de veure qui pacta amb el Govern. Si és possible arribar a acords, i com més amplis siguin millor, però amb el rumb que ha agafat el Govern això és molt difícil.

La nostra tasca avui és ser referent de molta gent d'esquerres, de molta gent progressista que voldria una altra política per sortir la crisi. De totes aquelles persones que qüestionen l'actual model de produir i consumir i coincideixen amb nosaltres en què el futur és un model de desenvolupament més humà i ecològic. Com demostren les darreres eleccions a França i a Alemanya cada vegada som més els que volem una sortida ecològica a la crisi.

La nostra tasca és portar al Parlament la veu de tota aquella gent que, més enllà de les nostres fronteres electorals, i fins i tot més enllà de les etiquetes ideològiques, vol preservar els drets socials i no es resigna al desmantellament de l'Estat de benestar. La veu de molta gent que fins i tot va votar Mas, però no vol veure retallats la seva atenció sanitària o l'educació dels seus fills.

Per això demanem al Govern és que deixi de generar alarma amb aquesta política de l'estisorada indiscriminada i si vol debatre sobre

la situació econòmica i les mesures que cal prendre presenti quan més aviat millor els pressupostos de la Generalitat per 2011.

Les properes setmanes i els propers mesos viurem un cicle de mobilitzacions socials en defensa de la sanitat, de l'escola, en contra de deixar al carrer a moltes famílies afectades per un embargament hipotecari... Nosaltres serem al costat d'aquestes mobilitzacions.

I no podem oblidar que la primera gran oportunitat per aturar les retallades són les eleccions municipals. Mobilització social i mobilització electoral són les eines que tenim davant els atacs als drets socials i als serveis públics.

Cal incrementar la pressió política al Parlament i són molt importants les mobilitzacions sindicals i socials de diferents sectors afectats per les retallades, se'ns dubte, però per guanyar aquesta batalla és fonamental que hi hagi un moviment ciutadà en defensa de la salut, de l'educació, dels serveis socials i de la cultura, dels drets socials i dels serveis públics en general.

El nostre repte aquesta legislatura és doble: aprofundir en l'articulació d'un projecte roig i verd i trencar les nostres pròpies fronteres electorals i socials.

Hem de portar al Parlament, com ho estem fent ja, els tancaments de les empreses com Yamaha, Derbi o... i els problemes socials com els embargaments hipotecaris...

Hem de dialogar amb els petits i mitjans empresaris del país compromesos amb l'economia productiva i l'ocupació i que es troben que els ajuts a les entitats financeres a canvi de res no els suposa més accés al crèdit sino menys.

Hem de donar suport als projectes de la veritable nova economia que està sorgint: la banca ètica, el cooperativisme, les energies renovables, l'agricultura ecològica, els creadors culturals...

Hem d'establir una estreta relació amb el tercer sector social, que té un pes creixent a Catalunya, superant la idea que allò públic és estrictament el que és de titularitat pública, quan hi ha moltes

iniciatives socials no lucratives que són i han de ser una part fonamental del nostre sistema de benestar.

4. Construint alternatives.

Us proposo un seguit de prioritats del Grup Parlamentari d'ICV-EUiA tant per la tasca d'oposició com per anar construint alternatives, per aquest període:

4.1 Defensa de l'Estat de benestar, especialment de la sanitat i de l'educació públiques. Impulsar propostes alternatives per racionalitzar la despesa sanitària sense que afecti la qualitat de l'assistència ni l'equitat, especialment centrades en la despesa farmacèutica.

4.2 La creació de nova ocupació. Per una política industrial que sigui activa en la defensa i enfortiment de la indústria catalana. Presentarem un Pla per l'ocupació social i verda i defensarem el model de caixes per garantir el crèdit a la petita i mitjana empresa.

4.3 Una fiscalitat i uns pressupostos justos: presentarem alternatives sobre la política fiscal (fiscalitat sobre el CO2 i taxa sobre les nuclears, combat contra el frau fiscal) i ens oposarem a la supressió de l'impost de successions.

4.4 El dret a un habitatge digne. Des de 2007 les execucions hipotecàries han afectat més de 50.000 persones. Impulsarem l'aprovació de la llei sobre l'execució hipotecària i la dació en pagament. Suport a la ILP.

Defensa del Pacte Nacional per l'Habitatge i de la Llei pel dret a l'habitatge.

4.5 Un nou model energètic. Revisió de la política energètica i impuls de la mobilitat sostenible per accelerar la transició cap a un model energètic. Pla de tancament de les centrals nuclears.

4.6 La qualitat de la democràcia, la transparència i la participació. Presentarem la nostra proposta de llei d'accés a la informació, una proposta de pacte contra la corrupció i un pla per fomentar la qualitat de la democràcia.

4.7 Els drets nacional i l'autogovern. El Govern reclama el pacte fiscal, però oblida totes les mesures que cal impulsar per millorar l'autogovern. Proposarem un seguit d'actuacions per enfortir l'autogovern i superar les limitacions de la sentència del Tribunal Constitucional.

5. Conclusions final

Voldria acabar aquesta intervenció amb tres conclusions:

1. El principal objectiu de tot Govern a Catalunya hauria de ser impulsar una sortida socialment justa de la crisi i evitar la fractura social. La combinació de retallades socials, més atur i precarietat laboral poden precaritzar les condicions de vida, especialment de la generació més jove i ens poden deixar una país que la seva

manera d'estar al món sigui competint en baixos salaris, baixa formació i amb futur escàs.

Cal recomanar al president Mas, una mica de modèstia i humilitat. Però, sobretot, en aquests moments difícils capacitat de diàleg amb els sectors més afectats per les retallades i per la crisi, i amb els agents socials, singularment amb els sindicats.

- 2. Els primers mesos del Govern de CiU es podrien resumir amb una frase: cent dies que van fer tremolar l'Estat de benestar.** El que avui pot semblar barat, menys despesa social, després pot ser car, més desigualtats, més precarietat i més càrregues sobre les famílies.

El pacte necessari a Catalunya, entre forces polítiques i agents socials, hauria de ser un pacte per crear ocupació i preservar l'Estat de benestar.

- 3. Cal passar de la resignació a l'esperança i de la indignació a l'acció**

El nostre principal objectiu, avui a l'oposició, serà aturar les retallades socials i impulsar alternatives per sortir de la crisi.

Ens cal lluita i esperança. I som conscients que sols com a ICV-EUiA, sols des de les institucions, no ho podem fer. Per això també volem fer una crida a la gent.

A la gent que es manifestarà cada dimecres contra les retallades socials. A la gent que ha dit no a les retallades de cultura. A la gent del tercer sector que ha iniciat una campanya sota el lema "ni un pas enrere". Als treballadors i

sindicalistes que convocaran una manifestació el 14 de maig.
QUE ENS TENEN AL SEU COSTAT.

Stéphane Hessel, l'autor d'Indigneu-vos, reclama que la gent, especialment als joves, que s'indignin contra les injustícies perquè la indiferència és la pitjor de les actituds. Pietro Ingrao, el vell comunista italià, ha publicat un llibre d'entrevistes titulat: amb indignar-se no n'hi ha prou. I té raó amb indignació no n'hi ha prou. Cal passar a l'acció, cal fer política, cal que les esquerres passin pàgina de les eleccions del 28 de novembre per començar a mobilitzar-se i a construir alternatives.